

PARAULA I VIDA

Sant Pau a l'Areòpag d'Atenes

Durant el passat mes de maig vàrem celebrar a Barcelona una de les sessions de l'anomenat *Atri dels Gentils*, una proposta de diàleg i d'acostament a la cultura actual que el Sant Pare ha proposat a tota l'Església i que ha assumit i realitza el Pontifici Consell de la Cultura, que dirigeix el cardenal Gianfranco Ravasi.

Si torno sobre aquesta celebració és per recordar quines lliçons n'hauríem de treure i també per fer referència a les indicacions que en aquest sentit ens ha deixat el mateix cardenal Ravasi en unes de-

Sant Pau predica a l'Areòpag d'Atenes.
Tapís del Patrimoni Nacional (s. XVI)

claracions seves sobre la celebració de l'Atri dels Gentils de Barcelona 2012. Els esdeveniments de l'actualitat es produeixen ara amb tanta rapidesa que és fàcil oblidar els fets passats, fins i tot si són recents, i també el seu missatge.

Com a expert en el coneixement de la Bíblia, el cardenal Ravasi ha trobat l'esperit de l'Atri dels Gentils en una pàgina del Nou Testament: quan sant Pau és portat a parlar a l'Areòpag d'Atenes, fet que és narrat en el capítol 17 del llibre dels Fets dels Apòstols. Pau, a Atenes, conversava amb alguns filòsofs epicuris i estoics. Alguns, no gaire amables amb ell, es preguntaven: «Què deu voler dir aquest xerraire?» I d'altres deien: «Sembla un predicador de divinitats estrangeres.» «Parlaven així —diu la Bíblia— perquè Pau els anunciava Jesús i la resurrecció. Llavors se l'endugueren amb ells i el van portar a l'Areòpag tot dient-li: «Podríem saber que és aquesta doctrina nova que tu ensenyas?»»

Aquesta és la pàgina bíblica que, segons el cardenal Ravasi, inspira aquesta iniciativa de diàleg amb la cultura d'avui. I per això ha dit que «si imaginem sant Pau a l'Areòpag d'Atenes parlant a un grup de grecs i fent servir un llenguatge que pugui ser comprès, el veurem parlant del poeta Arat, del filòsof Cleant... Per tant, també avui dia hem de fer que aquest anunci cristià parli un llenguatge que sigui comprensible fins i tot per als qui no creuen perquè puguin interrogar-se sobre el significat de la vida, de l'ésser i l'existència».

L'Atri dels Gentils és sobretot un espai de trobada i de diàleg entre veus diferents i entre visions del món diverses, aprofundint sobre un tema determinat d'interès comú. Sempre, però, centrat en l'home i en les expressions de la seva humanitat. Aquest és el terreny comú de trobada i de diàleg. En el cas de Barcelona, en sintonia amb la tradició artística catalana, fou el tema de la bellesa com a esforç creador de l'home i possible camí cap a l'experiència de la transcendència.

Ens equivocaríem si penséssim que amb una celebració de l'Atri dels Gentils, en uns dies i llocs determinats, aquest compromís ja l'hem complert i que, com si diguéssim, ja l'hem acabat. Aquest espai de trobada és sobretot un capteniment, un estil de comportament, una sensibilitat especial amb uns valors que són universals i que gairebé formen part de la naturalesa humana, de la dignitat de la persona i també de la recerca humana de tots els temps.

L'Atri dels Gentils és sobretot un compromís permanent perquè vol inspirar un estil de ser cristià en els nostres temps. Un estil marcat per la capacitat de construir ponts i de dialogar —amb desig també d'aprendre— amb tots aquells que es preocupin i es comprometin per la causa de l'home i del seu sentit. I, segons això, l'Atri dels Gentils mai no s'acaba.

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Els joves cristians pelegrinen a Lourdes

► La Delegació de Pastoral de Joventut de la nostra Arxidiòcesi ha organitzat un intens estiu d'activitats per als joves cristians. Una d'aquestes activitats es va realitzar del 28 de juny al 2 de juliol, dies en els quals es va fer el pelegrinatge diocesà al santuari maria del Pirineu. El proper pelegrinatge serà del 20 al 24 de setembre. Ja fa uns anys que el pelegrinatge de juny està pensat per a adolescents d'escoles. La Delegació diocesana de Joventut col·labora amb l'equip de l'Hospitalitat que acompanya pastoralment els joves i alhora el proposa a tots els joves de la diòcesi com una experiència de servei i de fe molt recomanable. Es tracta d'acompanyar malalts i discapacitats en un pelegrinatge a Lourdes, posant en relació els joves amb els malalts.

GLOSSA

Pregària d'una nit d'estiu

Una tarda d'aquests dies d'estiu, un grup de nois i noies de quinze i setze anys i uns quants germans més petits —alguns els havia batejat jo—, fills de famílies que es relacionen entre elles, celebraren conjuntament el sant d'uns i l'aniversari d'altres. Es reuniren per berenar a casa d'un d'ells. M'hi convidaren. Parlant amb els pares, que també hi eren, comentaven que els veien grans, explicaven anècdotes de quan encara eren infants; joies i dificultats viscudes, el desconcert davant situacions noves... i també la inquietud pel procés de creixement en la fe.

A la nit, un cop a casa, repassant el dia, pensava i pregava: «Senyor, fes que s'aturin un moment i mirin enrere amb agraïment, recorrent els seus pocs anys de vida. Èxits, fracassos, joies i decepcions, seguretats que s'han esfondrat i nous horitzons que s'obren. És la seva història personal. Que aprenguin a donar gràcies de tot el bé que han obrat, dels seus petits o grans encerts. D'allò no tan bo, de les errades i desencerts. Que aprenguin a demanar-ne perdó amb humilitat als qui hagin ofès i a demanar-te perdó a tu, Pare de misericòrdia.

Que aprenguin a descobrir, Pare, la teva presència constant a les seves vides en les clarors i les ombres, en els fervors, en les tebiors i en les fredors, sempre sentint més o menys la teva proximitat. Que s'obrin a aquesta presència i que experimentin la vivència personal en el silenci, en la reflexió o en l'acció i la vivència conjunta en la comunitat eclesial.

Que mirin endavant amb joia, amb coratge i amb esperança. Que aprenguin a superar les dificultats i els parany del camí, acceptant la bondat i l'ajuda generosa dels qui són a les voreres i dels qui caminen amb ells. Que caminin ben equipats i ben acompanyats, estimant els qui els estimen i els qui demanin o necessitin estima. Que es facin grans i gaudeixin de la vida, conscients, responsables, esforçats, bons... virtuosos. Que es deixin acompanyar sempre pel Déu Pare que Jesús, el Fill, ens ha donat a conèixer».

«Que els teus servents puguin veure la teva obra i els seus fills la teva glòria» (Sl 90,16).

Enric Puig Jofra, SJ

Joan XXIII: importància de la bondat

«La bondat obre les portes del cor. Tinc l'experiència que aquesta virtut m'ha resolt les pitjors dificultats, algunes difícils d'imaginar. No convé esbrinar els motius de la discòrdia, sinó de la bondat. No patiu gaire per presentar l'evidència dels aspectes negatius de la vida! No espero gran cosa de les condemnes, especialment quan són fetes de forma nominal i fereixen els afectats.»

Beat Joan XXIII

DIUMENGE XX DE DURANT L'ANY

▸ Lectura del llibre dels Proverbis (Pr 9,1-6)

La saviesa ha construït el seu palau, hi ha posat set columnes. Prepara els seus guisats i els seus vins i fa parar la seva taula. Després envia les serventes a cridar des dels punts que dominen la ciutat: «Que vinguin els il·letrats». I als qui no tenen enteniment, ella els diu: «Veniu a menjar el meu pa i a beure els meus vins. Deixeu la vostra ignorància i viureu, i avançareu pel camí del coneixement.»

▸ Salm responsorial (33)

R. *Tasteu i veureu que n'és de bo el Senyor.*

Beneiré el Senyor en tot moment, / tindrè sempre als llavis la seva lloança. / La meva ànima es gloria en el Senyor; / se n'alegraran els humils quan ho sentin. R.

Sants del Senyor, venereu-lo; / venereu-lo i no us mancarà res. / Els rics s'empobriran, passaran fam, / però als qui busquen el Senyor / no els faltarà cap bé. R.

Veniu, fills meus, escolteu-me; / us ensenyaré com heu de venerar el Senyor. / Qui és l'home que estima la vida, / que vol viure temps i fruit de benestar? R.

Guarda't la llengua del mal, / que no diguin res de fals els teus llavis. / Decanta't del mal i fes el bé, / busca la pau, procura aconseguir-la. R.

▸ Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes (Ef 5,15-20)

Germans, fixe'u-vos bé com viviu; no sigueu com la gent que no sap el que fa, sinó com gent de seny, mirant de treure bé del moment present, perquè els temps que vivim són dolents. No sigueu d'aquells que no fan cas de res: més aviat mireu d'entendre què vol de vosaltres el Senyor. No begueu massa, que el vi porta a la disbauxa. Deixeu que us ompli l'Esperit Sant. Exhorteu-vos els uns als altres amb salms, himnes i càntics espirituals, canteu al Senyor en els vostres cors, donant sempre gràcies de tot a Déu Pare, en nom de Jesucrist, el nostre Senyor.

▸ Lectura de l'evangeli segons sant Joan (Jn 6,51-58)

En aquell temps, Jesús digué als jueus: «Jo sóc el pa viu, baixat del cel. Qui menja aquest pa, viurà per sempre. Més encara: El pa que jo donaré és la meva carn, perquè doni vida al món». Els jueus es posaren a discutir. Deien: «Com s'ho pot fer aquest, per donar-nos la seva carn per menjar?» Jesús els respongué: «Us ho dic amb tota veritat: Si no mengeu la carn del Fill de l'home i no beveu la seva sang, no podeu tenir vida en vosaltres. Qui menja la meva carn i beu la meva sang té vida eterna, i jo el ressuscitaré el darrer dia. Ben cert: la meva carn és un veritable menjar, i la meva sang és una veritable beguda. Qui menja la meva carn i beu la meva sang està en mi i jo en ell. A mi m'ha enviat el Pare que viu, i jo visc gràcies al Pare; igualment, els qui em mengen a mi viuran gràcies a mi. Aquest és el pa baixat del cel. No és com el que van menjar els vostres pares. Ells van morir, però els qui mengen aquest pa, viuran per sempre.»

▸ Lectura del libro de los Proverbios (Pr 9,1-6)

La sabiduría se ha construido su casa plantando siete columnas, ha preparado el banquete, mezclado el vino y puesto la mesa; ha despachado a sus criados para que lo anuncien en los puntos que dominan la ciudad: «Los inexpertos que vengan aquí, quiero hablar a los faltos de juicio: «Venid a comer de mi pan y a beber el vino que he mezclado; dejad la inexperiencia y viviréis, seguid el camino de la prudencia».»

▸ Salmo responsorial (33)

R. *Gustad y ved qué bueno es el Señor.*

Bendigo al Señor en todo momento, / su alabanza está siempre en mi boca; / mi alma se gloria en el Señor: / que los humildes lo escuchen y se alegren. R.

Todos sus santos, temed al Señor, / porque nada les falta a los que lo temen; / los ricos empobrecen y pasan hambre, / los que buscan al Señor no carecen de nada. R.

Venid, hijos, escuchadme: / os instruiré en el temor del Señor; / ¿hay alguien que ame la vida / y desee días de prosperidad? R.

Guarda tu lengua del mal, / tus labios de la falsedad; / apartate del mal, obra el bien, / busca la paz y corre tras ella. R.

▸ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Efesios (Ef 5,15-20)

Hermanos: Fijaos bien cómo andáis; no seáis insensatos, sino sensatos, aprovechando la ocasión, porque vienen días malos. Por eso, no estéis aturdidos, daos cuenta de lo que el Señor quiere. No os emborrachéis con vino, que lleva al libertinaje, sino dejasos llenar del Espíritu. Recitad, alternando, salmos, himnos y cánticos inspirados; cantad y tocad con toda el alma para el Señor. Dad siempre gracias a Dios Padre por todo, en nombre de nuestro Señor Jesucristo.

▸ Lectura del santo evangelio según san Juan (Jn 6,51-58)

En aquel tiempo, dijo Jesús a la gente:

«Yo soy el pan vivo que ha bajado del cielo; el que coma de este pan vivirá para siempre. Y el pan que yo daré es mi carne para la vida del mundo.» Disputaban los judíos entre sí: «¿Cómo puede este darnos a comer su carne?»

Entonces Jesús les dijo: «Os aseguro que si no coméis la carne del Hijo del hombre y no bebéis su sangre, no tenéis vida en vosotros. El que come mi carne y bebe mi sangre tiene vida eterna, y yo lo resucitaré en el último día. Mi carne es verdadera comida, y mi sangre es verdadera bebida. El que come mi carne y bebe mi sangre habita en mí y yo en él. El Padre que vive me ha enviado, y yo vivo por el Padre; del mismo modo, el que me come vivirá por mí. Este es el pan que ha bajado del cielo: no como el de vuestros padres, que lo comieron y murieron; el que come este pan vivirá para siempre.»

Jesús multiplica els pans. Miniatura d'un còdex de la Biblioteca Nacional de Madrid

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

- **Dilluns** (litúrgia hores: 4a setm.): Ez 24,15-24 / Sl: Dt 32,18-19.20.21 / Mt 19,16-22 □ **dimarts:** Ez 28,1-10 / Sl: Dt 32,26-27ab.27cd-28.30.35cd-36ab / Mt 19,23-30
- **dimecres:** Ez 34,1-11 / Sl 22 / Mt 20,1-16a ■ **dijous:** Ez 36,23-28 / Sl 50 / Mt 22,1-14
- **divendres:** Ap 21,9b-14 / Sl 144 / Jn 1,45-51 ■ **dissabte** (□ Lleida i Urgell): Ez 43,1-7a / Sl 84 / Mt 23,1-12 ■ **diumenge** vinent, XXI de durant l'any (lit. hores: 1a setm.): Js 24,1-2a.15-17.18b / Sl 33 / Ef 5, 21-32 / Jn 6,60-69.

COMENTARI

L'eucaristia en l'evangeli segons Joan

El fragment evangèlic d'avui està explícitament referit al misteri de l'eucaristia en la seva versió joànica.

Convé recordar que l'evangeli de Joan no fa esment de la institució de l'eucaristia en el sopar de comiat. El fet que el sagrament de l'eucaristia, en l'evangeli de Joan, estigui íntimament enllaçat amb la multiplicació dels pans és força significatiu. Apunta a una visió del sagrament íntimament ancorada en els signes de Jesús. Més en concret, mostra una profunda integració entre el signe dels pans i l'eucaristia; entre el donar aliment als qui en necessiten i la celebració del memorial de Jesús; entre els gestos de Jesús i la seva presència en el sí de la

comunitat cristiana. Fins aquí un primer aspecte que cal retenir i subratllar.

D'una altra banda, i com ja va quedar insinuat en el comentari del diumenge passat, el missatge eucarístic de l'evangeli de Joan està profundament fonamentat en la confessió de fe cristiana: és en Jesús de Natzaret on hi ha la plenitud de la grandesa i de la glòria de Déu. És en la condició humana de Jesús on es troba la vida: «Qui menja la meva carn i beu la meva sang, roman en mi i jo en ell». Aquest és exactament i quasi al peu de la lletra el missatge del comiat de Jesús en l'al·legoria del cep i les sarments: «Aquell que està en mi i jo en ell, dona molt de fruit» (15,5). L'eucaristia

és, en el fons, el sagrament de la fe. Tanmateix, la celebració eucarística té com a contingut fonamental el do de Jesús als humans, és a dir, el seu lliurament per amor: «No hi ha un amor més gran que el de donar la vida per aquells que hom estima» (15, 15).

Vet aquí la clau d'interpretació de l'eucaristia: la fe i l'amor. O, per dir-ho amb la gran carta joànica: «El seu manament és que creguem en el nom del seu fill Jesús-Crist i que ens estimem els uns als altres perquè ens ho va ensenyar així» (1Jn 3,23). Per tant i per dir-ho amb una paraula: també en l'evangeli de Joan l'eucaristia és el testament de Jesús.

Oriol Tuñí, SJ

JESÚS DE NATZARET, PER BENET XVI

34. Jesús és el gra de blat que dóna vida

En l'eucaristia es fa visible també el gran trobament que els homes fan de Déu, en el qual el Senyor es dóna com a *carn*, a fi que en ell i fent camí amb ell esdevinguem *esperit*. Així com ell, més enllà de la creu, es va transformar en una nova manera de corporeïtat i d'ésser home que es penetra amb el ser de Déu, així també aquest menjar ha de ser per a nosaltres obertura de l'existència, pas a través de la creu i anticipació de la nova existència de vida en Déu i amb Déu.

Això encara es veu més clar en el verset 53, on el Senyor afegeix la paraula de la seva sang, que ens dóna per *beure*. Aquí no sols tenim una clara al·lusió a l'eucaristia, sinó que sobretot se'ns mostra que l'eucaristia es basa en el sacrifici de Jesús, que vessa la seva sang per nosaltres i així surt, al mateix temps, fora d'ell mateix, s'escampa, se'ns dóna.

Per entendre el discurs de Jesús sobre el pa de vida en tota la seva profunditat, hem de mirar enca-

ra una paraula clau de l'evangeli de Joan: «Si el gra de blat, quan cau a la terra, no mor, queda ell tot sol, però si mor dóna molt de fruit» (Jn 12,24). En la figura que anomenem *pa* hi ha tot el misteri de la passió.

El pa pressuposa que la llavor —el gra de blat— que ha estat sembrada en la terra *mor* i d'aquesta baixada creix una nova espiga. El pa terrenal pot ser portador de la presència del Crist, perquè porta en ell mateix el misteri de la passió; en ell s'uneixen mort i resurrecció.

En les religions del món, el pa ha estat punt de partida dels mites de mort i resurrecció de la divinitat en els quals l'home expressava la seva esperança d'una vida després de la mort.

Realment, aquesta esperança s'ha fet realitat. Jesús no és cap mite, és un home de carn i sang. Hi és realment en la història.

Joseph Ratzinger-Benet XVI

(*Jesús de Natzaret*, 1a part, Ed. Claret)

EN PAREJA

Nos hacemos felices

Isidoro de Sevilla y la tristeza

San Isidoro de Sevilla (560-636), doctor de la Iglesia y arzobispo, que fue el principal transmisor en la Edad Media de la cultura antigua y cuyos conocimientos de los siglos VI y VII recogió y compiló en su monumental enciclopedia *Etimologías e historia de los reyes godos, vándalos y suevos y varones ilustres*, afirmaba: «¿Quieres no estar triste? ¿Quieres desechar las tristezas de la vida? 1. Que tu vida sea ordenada y buena. Siempre hay un premio: el del gozo. 2. Haz todo el bien que puedas. La tristeza se alejará de ti. 3. Que la conciencia no te acuse de nada, porque —la conciencia culpable— siempre padece, sufre, está triste. 4. Sé justo. Da a cada uno su derecho. Así no te asaltará la tristeza. 5. Si permaneces en el amor... la tristeza se alejará de ti.»

¿Estás triste, amargado, desconsolado? ¿La desazón hace mala en ti y pierdes fuelle y calidad de vida?

¡Ánimo! Busca un trabajo por hacer, una palabra cariñosa que ofrecer, una ayuda que prestar... ¡Entonces, la tristeza desaparecerá!

J. M. Alimbau

(*¡Ánimo!*, col. «Ayuda personal», Ed. Claret)

SANTORAL

19. ✚ Diumenge XX de durant l'any. St. Joan Eudes (1601-1680), prev., fund. Eudistes; sant Magí (s. III), mr., ermità a Brufaganya (Conca de Barberà); sant Lluís d'Anjou, bisbe de Tolosa (franciscà).

20. Dilluns. St. Bernat (1090-1153), abat cistercenc, a Claravall, i doctor de l'Església; sants Cristòfor i Leovigild, mrs. a Còrdova; beat Arquimbau, prev. d'Orleans i mr. (s. XII); sant Samuel (s. XI aC), profeta (jutge).

21. Dimarts. St. Pius X, papa (1903-1914), nascut a Riese (1835); sant Privat, bisbe i mr.; sant Bonosi i Maximià, màrtirs, patrons de Blanes; santa Ciríaca, viuda màrtir.

22. Dimecres. Mare de Déu Reina,

i altres advocacions; sant Timoteu, mr. a Roma (303).

23. Dijous. Sta. Rosa de Lima (1586-1617), vg. terciària dominicana del Perú; sant Felip Benici (1233-1285), prev. servita.

24. Divendres. St. Bartomeu (o Natanael), apòstol, de Canà de Galilea, venerat a l'Índia; Sta. Emília de Viar, vg., fund.; Sta. Àurea, vg. i mr.

25. Dissabte. Sant Lluís de França (1214-1270), rei, terciari franciscà i croat (morí prop de Cartago); sant Josep de Calassanç (1556-1648), prev. d'Urgell, aragonès, fund. Escola Pia a Roma (SchP, 1617), patró de les escoles cristianes; sant Genís, còmic mr.; sant Genís, notari mr.; santa Patrícia.

ENTREVISTA

MONTSERRAT SINTÈS

La força de la JOBAC

La *JOBAC* (1974-1992). *Desencís i utopia de la joventut a Catalunya* (Ed. Saragossa)

és una monografia sobre la curta però intensa història d'aquest moviment, marcada pels darrers anys de la dictadura i la transició a la democràcia. L'autora, Montserrat Sintès, arxivera del Parlament de Catalunya, presenta en el llibre testimonis directes dels fets, fotografies i annexos que arrodoneixen el conjunt. L'obra es clou amb un capítol dedicat a les aportacions: «La més important és que va salvar els continguts essencials de la JOC i els va adaptar als nous reptes de la societat actual.»

Què va representar la JOBAC per a l'Església catalana?

Dins de la pastoral obrera juvenil va representar un nou alè.

Va omplir les parròquies de joves compromesos i amb ganes de canviar el món. L'ambient era desolat d'ençà del 1968. Les velles teories d'acció catòlica havien quedat obsoletes davant d'una nova societat. I la JOBAC va saber adreçar-se amb realisme al jove de barri, preferint aquesta denominació a la de jove obrer.

Quina va ser la clau perquè els joves s'hi adherissin?

La seva tasca educativa, a través de la revisió de vida i de les campanyes. Amb aquestes eines va aconseguir no sols parlar dels temes personals, sinó també dels socials. Per això, alguns dels seus membres van ser impulsors de les primeres associacions de veïns, de moviments pacifistes, ecologistes... Els seus milers de joves estaven més impregnats per la utopia i l'acció que no pas pel desencís i el passotisme.

Seria possible avui una JOBAC, tenint en compte la situació actual de crisi de valors i de fe?

La JOBAC també va viure un panorama esfereïdor: la crisi econòmica, l'atur... Tot i això, va fer-hi front perquè era un moviment juvenil poc dogmàtic i amb grans dosis d'imaginació. Però avui els problemes persisteixen, són més globals i s'hi han sumat de nous i de més complexos. Amb les noves xarxes socials estan proliferant molts moviments ciutadans. Però, això, encara és el present.

Oscar Bardají i Martín

seáis felices!», sería desearles: «¡Que os hagáis felices!»

Porque la felicidad hay que hacerla, nadie te la da hecha. La felicidad no es un bien añadido que se regala automáticamente al iniciar la vida en común, sino una situación emocional que se ha de adquirir con el esfuerzo personal y ganársela día a día.

Ya he dicho con anterioridad que la relación de pareja es básicamente emocional. Insisto en ello. Mediante el análisis de conversaciones cotidianas de parejas, se ha demostrado que la mayor parte del contenido conversacional (las dos terceras partes) es explícita o camufladamente emocional. Estamos, pues, ante un tipo de relación humana que, para bien o para mal, siempre es de alto nivel afectivo. ¡Cuidado, pues, con los malentendidos!

Estudiosos del tema de la pareja han llegado a la conclusión de que los conflictos son inevitables y que intentar silenciarlos o evitarlos es mala solución. Señalan, además, que la forma en que se resuelven esos conflictos es la mejor predicción para la futura vida matrimonial. Recuerdo que incluso se ha llegado a pormenorizar que los cuatro sentimientos que inician el despeño hacia la separación son: el desprecio y la crítica embrocada, que son actitudes más frecuentes en las mujeres; y la posición defensiva y el amurallamiento sentimental, más frecuentes en los hombres, que, según parece, soportan las tensiones afectivas peor que las mujeres, por lo que optan por evitarlas, siendo el camino más sencillo el alejamiento como estrategia de seguridad. Así que ya sabe usted algo más sobre la forma de reaccionar que tienen los géneros.

Dr. Paulino Castells

(*En pareja*, Ed. Planeta; *En pareja*, Ed. Pòrtic)

JOSEP M. ROVIRA BELLOSO:

«El diàleg és una actitud intrínseca al cristianisme»

Reproduïm uns fragments de l'entrevista feta per Jordi Llisterra al Dr. Josep M. Rovira Bellós, publicada al setmanari Vida Nueva (1 de juny de 2012, pàgs. 40-41), on fa referència a l'Atri dels Gentils celebrat a Barcelona els dies 17 i 18 del passat mes de maig.

Sense el Concili Vaticà II no hi hauria Atri dels Gentils?

El Concili ens va obrir els ulls al món. Ens va demanar que l'Església estigués en el món i que no volgués aportar-li altres forces que no fossin la fe, l'esperança i la caritat. En l'època de Joan XXIII es veia amb un cert optimisme la modernitat, perquè havia produït fruits positius, com el progrés de les ciències, el sistema polític democràtic o els preludis d'un Estat de benestar favorable als pobres. En canvi, després s'ha tornat a allunyar aquest horitzó de pau entre l'Església i la modernitat.

Aleshores, va ser un parèntesi?

No. El diàleg és una actitud intrínseca al cristianisme. El diàleg no és una moda. La moda és allò que passa de moda. En canvi, el diàleg és una manera de ser. Es veu molt clar en els Fets dels Apòstols. Es veu com els deixebles de Jesús s'obrien amb una osmosi amb el món on ningú perdia i tots guanyaven. També és cert que aquesta mirada sobre el món és inata als qui d'alguna manera han passat per la cultura del Vaticà II. Avui, un

L'ÀNIMA DE JOAN XXIII

Un dia del representant del Papa a Turquia

Després de nou anys com a visitador apostòlic a Bulgària (de 1925 a 1934), Roncalli és traslladat pel Papa a la Delegació Apostòlica de Turquia, el 20 de novembre de 1934.

En el seu diari espiritual ens explica com és un dia seu en el nou destí; sempre treballant per viure una unió constant amb Déu i ser fidel als seus compromisos cristians.

«Del meu nou ministeri a Turquia, malgrat les seves moltes dificultats, n'estic content. He d'organitzar millor els meus dies i també el meu descans. No anar-me'n a dormir mai abans de les dotze no és bona cosa. Sobre tot he de reformar el temps després del sopar. La ràdio em fa perdre massa temps i m'ho desconcerta tot.

»Regla constant: a les set de la tarda, rosari per a tots a la capella (el personal de la Delegació pontifícia). Després, sopar i esbarjo: tres quarts d'hora són suficients per a les dues coses. Seguirà la pregària de Matines; després, el diari parlat; eventualment, alguna bona audició musical, quan n'hi hagi. Després es retira tothom: el secretari a la seva habitació, jo a treballar una mica. A les onze, he d'anar-me'n al llit. Cada matí, un pensament que sigui orientació i programa per a tot el dia. No deixar mai la meditació: breu, si no es pot fer més llarga, però viva, àgil i tranquil·la. Haig d'evitar les audiències llargues. Molta amabilitat amb tots, com si només hagués d'ocupar-me de cada persona, però parau-la lleugera i breu.»

Joan XXIII, Diari de l'ànima, Ed. Nova Terra, Barcelona 1964

cristià normal de Catalunya contrau amb si mateix l'obligació i el compromís d'obrir els ulls al món i, per exemple, veure què fem amb la crisi. Si no considero aliè a la fe res de tot allò que és humà, aleshores m'interessa saber l'arrel i la gènesi de les opinions contràries a la fe.

Catalunya és terra de diàleg?

I tant. El dia que Catalunya deixi de ser una terra de diàleg haurem perdut la personalitat. La persona també és relació. I sota la paraula diàleg hi ha la paraula relació. I ha de ser positiva, oberta, receptora i acollidora.

PUBLICACIONS

«Cuadernos Phase» supera los 200 números

Una de las colecciones más antiguas y acreditadas del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona (c/ Rivadeneira 6, 7a, 08002 Barcelona) es la denominada «Cuadernos Phase», que dirige Mn. Josep Urdeix, experto en litúrgia.

Estos cuadernos nos ofrecen textos fundamentales para que puedan ser inspiración básica de la pastoral litúrgica. La colección ha superado ya los doscientos números. Se trata de

opúsculos de unas cien páginas. A partir del n. 207 se ha realizado un nuevo diseño de la portada.

He aquí la lista de los últimos números.

- Los oficios eclesiásticos* (núm. 200).
- Ordo Romanus Primus* (núm. 201).
- Más allá del calendario* (núm. 202).
- Las propuestas catequéticas de los rituales* (núm. 203).
- Cuatro devocionarios medievales* (núm. 204).
- Grupo de Dombes. El padrenuestro* (núm. 205). Un documento ecuménico del Grupo de Dombes que puede ayudarnos a avanzar hacia la plena unión de las Iglesias y de las confesiones cristianas.
- El Año de la Fe* (núm. 206). Incluye la carta apostólica de Benedicto XVI *Porta fidei* y el texto de las «Indicaciones pastorales» de la Congregación para la Doctrina de la Fe. En el anexo, hay documentos de referencia desde el Vaticano II al Año de la Fe.
- Espíritu Santo, Iglesia, Resurrección* (núm. 207). Dos interesantes estudios sobre la formación del Símbolo de la fe y su historia y teología iniciales.
- Documentación litúrgica epistolar: san Cipriano, san Agustín, san Gregorio Magno y sus enseñanzas sobre temas litúrgicos* (núm. 208).

PALABRA Y VIDA

San Pablo en el Areópago de Atenas

Durante el pasado mes de mayo celebramos en Barcelona una de las sesiones del llamado *Atrio de los Gentiles*, una propuesta de diálogo y de acercamiento a la cultura actual que el Papa propuso a toda la Iglesia y que ha asumido y realiza el Pontificio Consejo de la Cultura, dirigido por el cardenal Gianfranco Ravasi.

Si insisto en aquella celebración es para recordar las enseñanzas que de ella debiéramos extraer y para referirme también a las indicaciones que el mismo cardenal Ravasi nos ha dejado en unas declaraciones que hizo sobre dicho evento. Los acontecimientos de la actualidad se producen con tal rapidez que es muy fácil olvidar los hechos pasados, incluso los más recientes, y también su mensaje.

Como experto en el conocimiento de la Biblia, el cardenal Ravasi ha hallado el espíritu del Atrio de los Gentiles en una página del Nuevo Testamento: cuando san Pablo es conducido a hablar en el Areópago de Atenas, hecho que se narra en el capítulo 17 del libro de los Hechos de los Apóstoles.

Pablo, en Atenas, conversaba con algunos filósofos epicúreos y estoicos. Algunos, no muy amables con él, se preguntaban: «¿Qué querrá decir

este charlatán?» Y otros decían: «Parece un predicador de divinidades extranjeras.» «Hablaban así —afirma la Biblia— porque Pablo les anunciaba a Jesús y la resurrección. Entonces se lo llevaron al Areópago de Atenas diciéndole: “¿Podríamos saber en qué consiste esta nueva doctrina que tú enseñas?”»

Esta es la página bíblica que, según el cardenal Ravasi, inspira esta iniciativa de diálogo con la cultura de hoy. Y por ello ha dicho que «si imaginamos a san Pablo en el Areópago de Atenas hablando a un grupo de griegos y utilizando un lenguaje que pueda ser entendido, lo veremos hablando del poeta Arat, del filósofo Cleante... Por lo tanto, también hoy día tenemos que lograr que el anuncio cristiano use un lenguaje que sea comprensible incluso para los que no creen, para que puedan interrogarse sobre el significado de la vida, del ser y la existencia».

El Atrio de los Gentiles es sobre todo un espacio de encuentro y de diálogo entre voces diferentes y entre visiones del mundo diversas, profundizando sobre un tema determinado de interés común. Siempre, sin embargo, centrado en el hombre y en las expresiones de su humanidad. Este es el terreno común de encuentro y de diálogo. En el caso de

Barcelona, en sintonía con la tradición artística catalana, fue el tema de la belleza como esfuerzo creador del hombre y posible camino hacia la experiencia de la trascendencia.

Nos equivocáramos si pensáramos que con una celebración del Atrio de los Gentiles, en unos días y lugares determinados, tal compromiso ya está resuelto y que, como si dijéramos, ya lo hemos acabado. Este espacio de encuentro es sobre todo una actitud, un estilo de comportamiento, una especial sensibilidad con unos valores que son universales y que casi forman parte de la naturaleza humana, de la dignidad de la persona y también de la búsqueda humana de todos los tiempos.

El Atrio de los Gentiles es sobre todo un compromiso permanente porque quiere inspirar un estilo de ser cristiano en nuestro tiempo. Un estilo marcado por la capacidad de construir puentes y de dialogar —con el deseo también de aprender— con todos aquellos que se preocupen y se comprometan en favor de la causa del hombre y de su sentido. Y, según esto, el Atrio de los Gentiles nunca se acaba.

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arzobispo de Barcelona